

Lasten Huolto Ja Kasvatus Siirtyy Yhteiskunnan Velvollisuudeksi

ASIA, jota tämän kirjoituksen puitteis-
sa käsitellään, on sängen arkaluon-
toinen sentähden, että meidän ai-
kamme kasvavan sukupolven vanhemmat
ovat vielä olleet tilaisuudessa saamaan
huollon ja ainakin alkeiskasvatuksen yksi-
tyisessä kodissa. Tämä vanha esivanhem-
miltamme peritty tapa on syvästi juurtu-
nut nykyajan vanhempiinkin ja siispä yk-
sin keskustelukin sen muuttumisesta yh-
teiskunnalliseksi tehtäväksi a i h e u t t a a,
muutamia poikkeuksia lukuunottamatta
kaikissa vanhemmissa vastenmielisen kä-
sityksen.

Tästä kysymyksestä yleensä on hyvin
vähän meikälaisten keskuudessa keskustel-
tu, vaikka kieltämätön tosiasia on se, et-
tä ottaessamme yhteiskunnallisen kehitys-
kulun huomioon kokonaisuudessaan, tämä-
kin asia sisältyy niihin puitteisiin, jotka il-
menevät uuden yhteiskunnan rakennus-
suunnitelmissa. Meillä vallankumouksel-
lisillakin työläisillä on usein sellaisia käsi-
tyksiä, että vallankumouksella ymmärre-
tään ainoastaan tuotannon jo jaon valtaa-
mista tuottajien käsiin ja heidän kontrol-
linsa alaiseksi ja kun se tehtävä lopullis-
esti on suoritettu, niin senjälkeen me vain
korjailemme näitä yhteiskunnallisia laitok-
sia, kuten koti ja perhe-elämää, lasten
huoltoa ja kasvatasta sen mukaiseksi, kun
työväestö haluaa kuitenkin säilyttää nämä
vanhat yksityisomistukselle perustuvan
järjestelmän yhteiskunnalliset muodot.

Mutta tutkiessamme ja seuratesamme
tuotannon ja jaon sekä niille perustuvan
yhteiskunnallisen elämän kulkua, eivät
asiat näytä olevan kehittymässä siihen
suuntaan. Päinvastoin huomaamme, että
yksityisomistukselle rakentuneet yhteis-
kunnalliset laitokset rappeutuvat ja häviä-
vät melkein olemattomiin tämän koko jär-
jestelmän rappeutumisen ja häviämisen

mukana. Ne olemukseltaan ja rakenteel-
taan eivät näytä soveltuvan uusiin talou-
dellisiin muotoihin ja siis taistelu niiden
säilyttämiseksi ja korjailemiseksi on tur-
haa, epätoivoista ja ennenkaikkea kehitys-
vastaista, jolla ei tule olemaan menestys-
tä edes tämän järjestelmän lopun lähetes-
sä, sen vähemmin uuden järjestelmän puit-
teissa, joka ei tule rakentumaan yksityis-
omistukselle, vaan yhteisomistukselle.

Alussa mainittiin, että tämä kysymys on
arkaluontoinen. Se on sitä siksi, että
meille on kautta aikojen opetettu ja olem-
me tottumusten kautta omaksuneet ajatuk-
sen, jonka mukaan lasten vanhemmat ovat
ne ainoat ihmiset, jotka yksin kykenevät
lapsensa hoitamaan ja kasvattamaan, ja
että se tehtävä kuuluu yksinomaan heille.
Mutta tosiasiat puhuvat tässä kysymyses-
sä aivan toista kieltä. Ensiksikin, näemme
selvästi, että nykyinen tuotantomuoto ei
anna vanhemmille tilaisuutta siihen. Mil-
joonat äidit joutuvat hankkimaan toimeen-
tulon itselleen ja lapsilleen tuotannossa, se
estää heidän huoltamasta lapsiaan. Suur-
kaupungeissa ja teollisuuskeskuksissa pie-
nemmat lapset jätetään päiviksi tavallises-
ti hoidettaviksi lasten päiväkoteihin, joissa
heitä huoltaa kodeissa olevat henkilöt. Suu-
remmat ovat kouluissa opettajien valvon-
nan alaisina. Lukemattomat kodit ovat
hävinneet olemattomiin ja yhä useampia
häviää vuosittain, perheen jäsenten kul-
keutuessa sinne, mistä kukin voi leipäpa-
lansa ansaita. Jälkeläisistä ei enää kyetä
huolehtimaan.

Toiseksi, tarkastellessamme nykyisiä
keskinkertaisia, puhumattakaan alemmal-
la asteella olevia, koteja, huomaamme,
että ne eivät ole parhaita lasten huolto- ja
kasvatuspaikkoja. Ei suinkaan siksi, et-
teivätkö kaikki vanhemmat tahtoisi par-
haansa mukaan lapsiaan hoitaa ja kasvat-

taa, vaan siksi, että vain sangen muutamilla vanhemmilla on tietoa ja kykyä huoltaa ja kasvattaa lapsiaan siten, kun heidän tulisi, siksi etteivät he ole itse saaneet kasvatustajan kasvatusta ja opetusta, eikä heillä, kuten ylempänä mainittiin, ole kasvatustyöhön ja hoitoon aikaa. Hyvin usein meillä on tapa, puhuessamme lapsistamme, sanoa, että tuo lapsi on hyvä tai tuo on paha luonteeltaan. Tosiasia on kuitenkin se, että kaikki lapsemme syntyvät hyvinä, mutta pahuudet he oppivat kodeissamme taikka siinä ympäristössä, missä lapset kasvavat. Ja emme suinkaan kieltäne, että lukuisat työläiskodit ovat tavallisesti ympäristöissä, jotka eivät ole soveliaita lasten kehitykselle, ja että lukuisissa työläiskodeissa tapahtuu ainakin nykypäivinä paljon sellaista, joka ei ole kehuttavaa esimerkkiä lapsien tulevalle elämälle. Tätä ei suinkaan työläiskodeista sanota tarkoituksella asettaa riistäjien kodit sisäisen elämänsä puolelta parempaan asemaan, sillä tämän kirjoittajan käsityksen mukaan ne ovat kaiken arvostelun alapuolella ja sitäpaitsi, tämän kirjoittajaa ei vähääkään vaivaa, mihin riistäjien jälkeläiset joutuvat, sillä nykypäivän yläluokan nuorisosta vielä kasvaa työläisnuorisoin armottomia riistäjiä, jos ei työväenluokka sitä ennen aikaansaa perinpohjaista muutosta koko taloudellisen ja yhteiskunnallisen elämän perusteissa.

Kolmas ja arin kohta kysymyksessä on seuraava. Lasten äitien taholta selitetään usein, että lapsi tyytyy äitiinsä ja äiti ymmärtää lastaan paremmin kuin hoitaja tai kasvattaja, sillä lapsi on verisiteillä liitetty äitiinsä. Tämä väite ei ole paikkansa pitävä. Työläisäiti, jolla on tilaisuus vielä hoitaa lastaan pienenä ollessa, on aina lapsensa läheisyydessä, hän hoitaa ja vaalii sitä, lapsi ei saa tilaisuutta tutustua vieraaseen henkilöön. Mutta varakkaissa perheissä huomaamme toisen ilmiön. Pieni lapsi hymyilee ja hyväilee suuremmalla nautinnolla mustan palkatun hoitajan kättä joka lasta syöttää, kuin äitinsä kättä, joka vain silloin tällöin kuluttaa muutaman minuutin nauttiakseen lapsensa seurasta.

Lapsi syntyy maailmaan yksilönä, ei se

käsitä olevan itsellään äitiä, se ainoastaan tajuaa hoitajansa ja vähitellen kiintyy häneen. Mitä tietoisempi tehtävästään hoitaja on, sitä suurempi on hänen vaikutuksensa lapseen ja sitä enemmän hän voi aivan ensipäivästä saakka vaikuttaa lapsen tulevaan elämään. Ihmislapsen hoito ja kasvatusta ei ole niin yksinkertaista kuin eläimien tai kasvien hoito ja kasvatusta. Nykyinen yhteiskunta jalostaa niitä ja tavattomalla huolella jakelee neuvoja niiden viljelemisessä, mutta onko se sama yhteiskunta huolehtinut siinä mitassa ihmiskunnan jalostamisesta; ihmistaimen hoidosta ja kasvatuksesta? Ovatko ne miljoonat äidit koskaan saaneet edes alkeistietoa pienen lapsen ruumiillisen olemuksen hoidosta ravinnon y. m. suhteen, puhumattaakaan lapsen aistillisten ja sielullisten olemuksien kehittämisestä. On kokonaan harhakäsite, että lapsen kasvatusta alkaa vasta sitten, kun se astuu kouluhuoneeseen. Ei suinkaan. Se alkaa jo siitä päivästä, kun lapsi näkee päivän valon. Lapsi on elollinen olento, sillä on tajunta syntyessään. Me moitimme luokkamme lapsia ja nuorisoa siitä ja tästä virheestä siksi, että haluamme syyttää syyn omilta niskoiltamme lastemme vastattaviksi.

Kun tutkimme lasten kasvatusta tosiasioiden valossa ja luovumme itserakkaudesta, jota olemme niin halukkaat nimittämään vanhemman rakkaudeksi, niin epäilemättä myönnämme, että silloin vasta lasten kasvatusta suoritetaan oikeassa paikassa ja oikealla tavalla, kun se tapahtuu lapsen ruumiillista ja sielullista elämää ymmärtävien hoitajien ja kasvattajien valvonnan alaisena ja eristettynä vanhojen tapalaki- enen turmelemista yksityisistä kodeista.

Lasten huollon ja kasvatuksen siirtyminen yhteiskunnallisten laitosten tehtäväksi ei ainoastaan hyödytä nousevaa sukupolvea jalostamalla sen toimintaa ruumiillisesti ja henkisesti kykeneviksi yhteiskunnan jäseniksi, vaan se vapauttaa vanhemmat, ennenkaikkea äidit siitä raskaasta taakasta, joka heillä on nyt kannettavanaan. Tässä yhteiskunnassa he joutuvat suorittamaan moninkertaisen tehtävän, nim. tuottamaan inhimillisen elämän tar-

peita tuotannossa ja sivutyönä synnyttämään ja kasvattamaan teollisuudessa tarvittavan työvoiman. Silloin kun työväenluokka on niin järjestynyt, että se kykenee tämänkin yhteiskunnallisen kysymyksen luokkaetunsa mukaisesti säännöstelemään ja luokkana lasten sekä nuorison hoidon ja kasvatuksen määräämään, saamme olla varmat siitä, että työväenluokan vanhemmat monin kerroin mieluummin luottavat

lastensa hoidon ja kasvatuksen erikoistuntijoiden huostaan kuin itselleen. Kehityksen mukaista on yhteiskunnallistuttaa rikkautet ja tuotantolaitokset, kehityksen mukaista on myöskin yhteiskunnallistuttaa työvoima, sen hoito ja kasvat. Ollaksemme vallankumouksellisia sanan täydessä merkityksessä, on meidän luovuttava kaikesta, mikä on vanhaa ja uuteen yhteiskuntaan sopimatonta.

Elämän Tarkoitus

Kirj. JOHN KORPI

LEN USEIN miettinyt onko elämällä mitään suuntaperäistä, tahi määriteltyä tarkoitusta?

Olen penkonut viisaiden lausuntoja siitä. Olen sitä kysellyt ystäviltäni, enkä mistään ole tälle, käsittääkseni, yhdelle tärkeimmistä kysymyksistä, saanut tyydyttävää vastausta.

Uskovaiset luottavat raamattuun, jossa selitetään elämän olevan kaikkivaltiaan luojan käden rakentamaa ja hänen hallitsemanaan edelleenkin jatkuvan, kertoen luojansa kaikkivoipaisesta viisaudesta.

Tiedemiehet selittävät elämän ilmenevän aineen liikunnan ja muodon vaihtelujen seurauksena. Sellaisena se on ollut ja sellaisena elämä jatkuu edelleen. Mutta hekään eivät minun käsittääkseni vielä ole kyenneet selittämään, mistä alkaa aineen alkuperä ja mihin se päättyy.

Elämän perussalaisuuksia tutkivat filosofit selittävät — ikäänkuin tyydyttääkseen omaa tietämättömyyttään — elämän tarkoituksen olevan arvoituksellisen salaisuuden varjoamana. Ja juuri siksi elämä on kiinnostavaa ja innostavaa elää, kun emme käsitä sen tarkoitusta.

Olen mieltynyt enimmänsä erään arapialaisen runoilija-filosofin Omar Khayam'in tulkintaan elämän tarkoituksesta, niin yksinkertaiselta kuin se kuulostaakin. Hän tulkitsee sen vain joissakin runosäkeissä, joita olen kokoillut hänen värsyistään. Vapaasti suomennettuna se kuuluu näin:

”Eilispäivä on mennyt ohi, eikä palaja takaisin.

Huomispäivä ei vielä ole syntynyt. Tänään elän ja nautin, miksi huolia kantaisin.

Vain leivän, viinin ja rakkauden... Niitä halajan, hankin vaikka taistellen Ja nautin, leikin, yhtyen elon musiikkiin... Viimein elon rauhan tunnelma yhtyy illan varjoihin...”

Eikös ole yksinkertainen, mutta kaunis kuva elämästä? Mitäpä muuta tarkoitusta elämällä lieneekään. Minun kohdalleni persoonallisesti, elämä ei ole ollut kuin pienin pilkistykseen runoilijan kaunistavausta, vaikkakin olen sen päämäärää yhäti ihailnut, myöskin sen valloittamiseksi taistellut.

Kymmenvuotiaasta lapsesta alkain olen joutunut leipäpalani raadannalla ansaitsemaan. Elämäni tarkoitus alusta alkain muodostui taisteluksi onnettomuuksia, orjuutta ja kurjuutta vastaan. Sellaisessa taistelussa tieni yhtyi monien samanlaisen, mutta järjestyneiden työläisten taisteluiden rintamalle jo varhain, viidentoista vuotiaana. Sellaisena käsitän koko työväenluokan taistelun nykyaikana: se on, meidän tarkoituksenamme on syöstä tieltämme vastukset ja vaarat, työntää tieltämme telkeet ja avata onnemme ukset, nousta työmme tuotteiden ja tuotannon hallintoon... Siinä lienee korkein elomme tarkoitus ja sen päämäärä... Ja siinä taasen runoilijan tulkinta yhtyy...